

NYHETSBREV

GEOFYSISK INSTITUTT
Universitetet i Bergen

16. desember 2016

Gledelig jul!

Årets siste uker har bydd på gledelige overraskelser. Som de fleste sikkert vet, tenker jeg da på den fantastiske prosjektutstillingen til GFI de siste ukene. Hele 6 prosjekter ble innvilget fra følgende program i NFR: POLARPROG (Elin Darelius), FRINATEK (Harald Sodemann, Thomas Spengler, Annick Terpstra og Marius Årthun) og ENERGIX IPN (Joachim Reuder). Dette er virkelig en sterk markering og anerkjennelse av forskningen på GFI. Gratulerer til alle involverte! Jeg vil også rette takk og gratulasjoner til støtteapparatet med Friederike Hoffmann i spissen for meget kompetent og god støtte i søkeradsarbeidet.

Som om ikke dette er nok kan vi også glede oss over at Ilker Fer er tildelt Georg Wüst prisen for 2017. Prisen tildeles ut av Deutsche Gesellschaft für Meeresforschung i samarbeid med forlaget Springer for banebrytende arbeid på blandingsprosesser i nordområdene. Dette er virkelig en stor anerkjennelse til Ilker og oseanografiforskningen på GFI. Prisen blir tildelt på den kommende årlige konferansen i European Geophysical Society i april 2017. Vi gratulerer!

Det har vært kjent en stund at Corinna Schrum har gått over i en stilling ved Universitetet i Hamburg som professor og direktør for Helmholtz Zentrum Geestacht Centre for Materials and Coastal Research. Hun skal altså lede et stort og viktig miljø og høster således stor anerkjennelse med denne utnevnelsen. Dette er selvsagt et stort tap for GFI. Corinna har vært professor her siden februar 2006 og ledet forskningsgruppen i oseanografi de 5 siste årene. Hun har arbeidet mye med primærproduksjonen i havet, spesielt på modellering som kobler biogeokjemi med fysikken. Corinna har hatt flere betydelige prosjekter innen dette feltet og har ellers hatt stor aktivitet på undervisning, veiledning. Vi er svært takknemlige for den innsatsen Corinna har gjort for GFI og UiB og ønsker lykke til i den nye stillingen i Hamburg. Heldigvis vil Corinna fremdeles være knyttet til GFI som professor II knyttet til EU-prosjektet SPONGES.

Jeg takker hver og en for innsatsen i 2016, og ønsker dere en riktig god og velfortjent juleferie!

-Nils Gunnar

Aktuelt

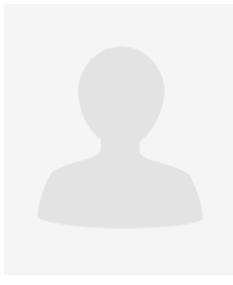
Welcome to the Geophysical Institute!

Igor Esau

Igor is newly employed as **Adjunct Associate Professor II** (20%) in energy and environment financed by the BKK-agreement. The overall goal of the position is to strengthen the energy master program. The scientific profile and the research basis for the master program shall be strengthened and developed with focus on the interface between energy and environment. Own research is expected to be within these topics. The holder of the position is expected to take part in supervision of energy master students and further development of the energy master education.

Igor Esau holds two PhDs; from the Russian Academy of Science in 1996 and from Uppsala University in 2003. His current main position is as Research Director and Head of the GC Rieber Climate Institute Nansen Environmental and Remote Sensing Centre, Norway.

	<p>Ivan Østvik</p> <p>Ivan is newly employed as Adjunct Associate Professor II (20%) in Maritime Energy financed by Akademiaavtalen – Cooperation agreement between Statoil and the University of Bergen. The overall goal of the position is to strengthen UiBs contribution to research and research based education related to transition of maritime activities to zero emission and energy efficient maritime transportation systems. The holder of the position is expected to do research within these topics, contribute to supervision of energy master students and to further development of the energy master education. Furthermore, the position should work with relevant and competent research groups at UiB to define research themes where UiB can develop leading expertise in collaboration with industry clusters such as NCE Maritime Cleantech in order to address new societal and research challenges. In order to guide the research groups towards external funding opportunities, seminars and collaboration with research coordinators at UiB will be initiated.</p> <p>Østvik holds a PhD in risk-based design from the University of Strathclyde, Glasgow, in 2000. His current other positions is Business development manager at the NCE Maritime Cleantech, CEO and Owner ved Oestvik Energy AS and Project manager maritime at the CMR/Prototech/ Greens.</p>
--	---

BCCR/GFI seminars

If you are interested in joining the seminar-org-team next semester, please let us know! We are currently looking for someone to join us!

We would like to thank all the speakers of this year and all of you for listening! If you would like to give a talk next semester or you know that you have guest that would like to give a seminar, let us know well in advance. Especially Bjerknes folks are encouraged to present their research, we would like to have more internal speakers! Next year, there will be some changes to our Monday seminar series, which will be announced in early January, so stay tuned! Until then, happy holidays, see many of you on Monday.

Lea, Svetlana, Erwin and Rike

Behov for teknisk assistanse på tokt- og felter arbeid i 2017?

Behov for teknisk assistanse på tokt- og felter arbeid i 2017 må meldast inn på e-post til Tor de Lange: tor.lange@uib.no innan 19. desember 2016. [Meir informasjon.](#)

NB: Frå 2017 år av ber me også om informasjon om feltaktivitet/tokt der teknisk personale ikkje skal delta, men der det er betydeleg innsats av teknisk personale i samband med førebuingar.

Nytt tidspunkt for postlevering og -henting

Fra 2. januar 2017 må utgående post vere klar til 09.45 for å komme med posthentinga.

New time for post delivery and pickup

From 2th January 2017 outgoing mail must be ready by 09.45 to be picked up that day.

Undervisningsaktuelt

Digital eksamen – tips om nye nettsider

Det er mye nyttig informasjon til alle brukergrupper på de nye nettsidene:

[Digital vurdering for vitenskapelig ansatte](#) [Digital vurdering for studenter](#) [Administrasjon av digital vurdering](#)

Studiestart og vårsemesteret 2017

Emnet [GEOF301](#) Introduksjonskurs til master starter tirsdag 3. januar. De fleste andre emner starter undervisningen i uke 3, fra mandag 16. januar. Emner med plassbegrensning (tokt, lab osv.) har påmeldingsfrist torsdag 12. januar.

Registrering til andre emner og til eksamener må skje innen midnatt 1. februar. Dette er også fristen for å søke utveksling for høsten 2017 evt. sammen med våren 2018. Tidlige eksamener vil finne sted rundt midten av februar.

Semester startup spring 2017

In January [GEOF301 An Introduction to Master's studies](#) will start Tuesday 3 January. Most other courses will start in week 3, Monday 16 January. Courses with cruise have a registration deadline Thursday 12 January.

Registration for other courses and exams must be done by 1 February. Applications for exchange for Autumn 2017 must be registered in StudentWeb by 1 February. Early exams will take place mid February.

Revisjonsprosessen

Ved hele UiB jobber vi med revisjon av studieprogram og emner og målet er at utdanningen vi gir studentene skal være så god som mulig. Undervisningen skal gjenspeile læringsutbyttet på hvert emne og emnene til sammen skal gi studentene læringsutbyttet vi har beskrevet for det(de) aktuelle programmene.

Ved GFI er vi i gang og vi ser først på læringsutbyttebeskrivelsene for emnene våre. Disse skal inneholde 5-6 punkter fordelt under kategoriene kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse (dersom ikke alle er aktuelle kan punktene samles under to av kategoriene). Når vi jobber med læringsutbyttet er det nyttig på se på vurderingsformen i tillegg. Gjør vurderingsformen at vi får prøvd om studentene har fått det læringsutbyttet vi sier de skal få? Bør vi bruke en annen eller en kombinert vurderingsform for å gjøre dette bedre?

Første del av januar skal vi jobbe studieprogrammene våre og se om emnene i programmene bidrar til å gi det samlede læringsutbyttet vi beskriver. Her bør vi ha en viss variasjon i vurderingsformene og vi bør kunne forsøre at emnesammensetningen gir en god samlet utdanning til studentene.

Som alle forstår er dette en prosess skal gå fort siden vi skal levere et ferdig produkt i april-mai. Etter dette står vi fritt til å jobbe videre med å kvalitetssikre utdanningen vi tilbyr, vi skal stå inne for at studentene som går ut fra GFI har en god bakgrunn de kan ta med ut i samfunnet.

Vi håper på gode diskusjoner og at mange nyttige tanker om læring og utdanning kan stimulere til arbeidet videre.

Fagdag i klima, atmosfære- og havfysikk ved GFI blir 8. mars 2017

Dette arrangementet er felles for UiB, Høyskolen og andre institusjoner for høyere utdanning. Målgruppen er elever i videregående skole og her ønsker vi å informere og inspirere før de skal velge videre utdanning. Vi har fått svært gode tilbakemeldinger tidligere år og tenker å tilby et tilsvarende opplegg også i 2017.

Dette betyr at alle forskningsgruppene må vurdere hva de ønsker å profilere, vi har tidligere samlet de besökende i aulaen før de har blitt delt i grupper. Studenthjelptere har så fulgt gruppene til andre rom der de har fått demonstrert forsøk, prøvd å lage skyer eller hørt om fornybar energi.

Sett fantasien i sving og kom med innspill til lederne i forskningsgruppene. Jan Asle Olseth er ansvarlig for arrangementet ved GFI sammen med Elin Sletbakk.

Se nettsiden: [Fagdag i klima, atmosfære- og havfysikk](#)

The Revision Process

At UoB we are now working to improve the education we are offering. We must reflect on how our teaching ensures that the students get the expected learning outcome. The learning outcomes will be reformulated in 5-6 bullet points under the headlines knowledge, skills and general competence.

At the same time, we are encouraged to look at what forms of assessment we use. Are we able to check if the student has gained the defined learning outcomes with the assessment forms used or could there be other forms that might be better for doing this. Do we present the students for a healthy variation in assessment forms?

The learning outcomes for courses will be reformulated early January, then the study programs are on line. Our first product will be ready by the end of January, then the process will go on until final the deadlines of 15 April and 15 May.

Thank you for joining in good discussions and for sharing your thoughts helping us to improve our education.

Open day at GFI and other learning institutions 8 March 2017

Wednesday 8 March we will invite students at High schools to visit the University and other institutions of higher education to get inspired.

Earlier years we have demonstrated experiments, they have made clouds, heard about renewable energy after a short introduction in the Auditorium.

Please, bring good ideas to the leaders of the research groups, Jan Asle Olseth or to studieveileder@gfi.uib.no.

See [Fagdag i klima, atmosfære- og havfysikk](#)

Nytt timeplanleggingssystem

UiB er nå i ferd med å innføre et nytt verktøy for timeplanlegging (TP). Dette er et program som skal hjelpe oss til å utnytte undervisningsrommene bedre og gjøre prosessen rundt timeplanleggingen mindre personavhengig. Vi opplever at det er etter hvert høyt press på rom og vi har økende antall studenter på mange emner. Systemet er allerede innført ved UiO og vi skal på sikt spare tid selv om det blir mer arbeid i forbindelse med innføringen av det nye systemet.

Det nye systemet fordeler rommene automatisk og tilfeldig, tidene mellom 10.15 og 14.00 blir prioritert først og systemet skal tildele rom som ligger geografisk nær instituttet. Vi kan derfor i mindre grad enn før styre tidspunkt for undervisningen etter eget ønske.

Erfaring fra Universitetet i Oslo viser at det blir mye ekstra arbeid i oppstartsperioden, men at systemet deretter fungerer godt når det er etablert.

New system for schedule planning

At UoB we will start using a new system for schedule planning in 2017. This system will help exploit the rooms available for teaching better and when established also help save time.

The system will automatically spread the lectures to rooms and time slots to make it fit the best. The lectures between 10:00 and 14:00 will be used first and also rooms with location near the institute will be preferred.

We expect most work in the starting period and also some problems, but experience from the UoO shows that this will be temporary.

Kurs, seminarer, møter

FINAL BCCR/GFI seminar in 2016: Harald Sodemann (GFI)

On Monday, 19th of December, Harald Sodemann (GFI) will give the seminar with the title: "*Constraining the sources and transport history of atmospheric water vapour in models*". The seminar will take place in the east wing auditorium, 11:15-12:00am.

Abstract:

How long water vapour resides in the atmosphere between evaporation and precipitation is a piece of information that is relevant for the conception and design of studies and experiments targeting the atmospheric water cycle. We have recently demonstrated that the residence time of water vapour could be substantially shorter than previously assumed. We explore here the results derived from our Lagrangian diagnostic with a idealised, conceptional approach, to show that long residence times are derived for homogeneous and non-homogeneous systems, while non-stationarity may be the key property that makes a system obtain short residence times. From several examples using reanalysis data it is illustrated that the atmosphere is essentially non-stationary and non-homogeneous, rendering the short residence times obtained from a Lagrangian approach in principle consistent with the real atmosphere. This is confirmed by an Eulerian approach to simulate the atmospheric residence time of water vapour over the Indian subcontinent. Field observations are essential to validate any model derived estimates of the residence time.

Offshore wind seminar at GFI Spring 2017

The seminar will give an introduction to selected topics related to offshore wind energy production. The topics to be covered include:

- Offshore wind conditions and the Marine Atmospheric Boundary layer.
- Generation of power from wind.
- Wind park issues, interaction between turbines, wake effects.
- Wind turbine dynamics, wind and wave loads on fixed and floating turbines.
- Environmental aspects of offshore wind.

The lecturing part of the seminar will take place over a period of two weeks. Tentative period for the lectures is in the period week 11 - 13 in 2017 (13 – 30 March). The specific dates and times will be settled early 2017. The lectures will take place at Geophysical Institute, Allégt. 70. Lecturers will be profs Joachim Reuder and Finn Gunnar Nielsen.

The seminar will consist of:

- 1) 16 hours of lectures summarized above.
- 2) Work on one relevant article per person including a 20-minute presentation.
- 3) A home exercise with written report, depending on the number of participants most likely as group work.

The seminar will suit master students planning for a thesis within offshore wind and PhD students working with topics related to offshore wind. Successful finalization of all three components will be mandatory for receiving 5 ECTS for the seminar.

Registration for the seminar by email to student advisor: Elisabeth Aase Sæther: Elisabeth.Sether@uib.no not later than **January 13th 2017**. Please indicate if you will attend the lectures only or if you would like to receive the ECTS credits and thus complete all three components.

Presentation of master thesis, Master's Programme in Energy: Alan Davidian Gardabad

Master student Alan Davidian Gardabad at the Master's Programme in Energy with specialization in Energy Technology will present his master thesis: «CO₂ dispersion simulation and validation with CFD tool FLACS for CCS transport safety»

Time and place: 21 December 2016 at 10.00 in room 368, Department of Physics and Technology, Allégaten 55.

Principal supervisor: Bjørn Johan Arntzen (IFT)

Examiners: Franz Zdravitsch (Gexcon) and Geir Ersland (IFT).

Læringsfestivalen 2017 v/NTNU

LÆRINGSFESTIVALEN

Som medarrangør av Læringsfestivalen er vi i Norgesuniversitetet med på å videreutvikle den største høyere utdanningskonferansen i Norge, som i 2017 arrangeres 8. – 9. mai ved NTNU.

For å få til det ber vi om at alle som har noe interessant å melde om tematikken studentaktive læringsformer, sender inn et abstract som så vil vurderes om passer inn i konferansen og sporene der. [Se nettsiden for mer informasjon](#)

Konferansen vil omhandle alle sider av studentaktive læringsformer – sammenhengen mellom læringsutbytte, undervisning, og vurdering for å fasilitere studentaktive læringsformer, men også rammeffektorer/ institusjonell tilrettelegging gjennom støttemiljø, utdanningsledelse, ulike incentiv og tiltak, og alt fra romutforming til juridiske aspekt kan være av interesse. God bruk av teknologi som øker det pedagogiske handlingsrommet/ skaper nye muligheter for god utdanningspraksis er spesielt interessant. Vi ønsker også forskning på området som kan underbygge og understøtte gode kvalitetshevende endringsprosesser.

Vi tar imot abstracts frem til 1. januar men starter allerede å forme og vurdere bidrag før oppnevnt frist 15. desember. Etter vi har fått inn innlegg vil vi fortløpende ta kontakt, og snakke videre med de som passer best inn under årets tematikk og form.

Vi ønsker også at dette skal være en nettverkskonferanse og legger derfor opp til gode minglingsarenaer og vil ha valgfrie aktiviserende sesjoner der det er passende.

ECRA General Assembly 7-8 March 2017: Registration is open!

European Climate Research Alliance General Assembly 7-8 March, 2017. Climate Change and Vulnerable Regions.

[More information and registration.](#)

Konferanse "Omlegging av Norge til bærekraftig nullutslippsamfunn: Hvordan fikk vi det til?"

En fremtidsrettet heldagskonferanse i regi av Concerned Scientists Norway Oslo, 14. mars 2017.

Her finner du [mer informasjon](#).

H2020 training courses from NFR

The Research Council of Norway offers a broad range of training courses for participation in the EU funded research program Horizon2020. Courses target different levels of expertise (beginner, advanced, leader) and project phase (mobilisation, proposal preparation, project implementation), and cover topics relevant for scientists as well as for administrative staff. Course participation is free of charge, courses are held in Bergen, Oslo and Trondheim. [Here you find the course program 2016-2017](#). The information page is in Norwegian only, but many courses are in English.

For travel funding to courses outside Bergen, [you can apply for POS support at UiB](#).

More information: please contact the GFI research coordinator Friederike.Hoffmann@uib.no

Publikasjoner

Oversikt over registrerte publikasjoner ved Geofysisk institutt finner du i [cristin.uib.no](#). Husk også å registrere alle nye publikasjoner der.

Finansiering

UFO

Friederike sin nettside med "[Upcoming Funding Opportunities \(UFO\)](#)" ble sist oppdatert 12.12.2016.

Publication fund for Open Access at the University of Bergen

Researchers from the University of Bergen can apply for funding to cover Article Processing Charges (APC) to publish Open Access. [Find more information and the application form here](#).

Stipends for PhD and Master Students in Renewable Energy

Through the agreement between BKK and UiB there is now funding available for master students and PhD candidates at UiB whose theses or dissertations are related to technological, scientific and socio-economic issues on developing and exploiting renewable energy, restructuring of the energy sector, and infrastructure for the future. [Find the complete call text click here](#) (Norwegian).

Who can apply: Registered master students and PhD candidates at UiB

What can be applied for: Funds for study related traveling, conferences and field work. Maximum amount 50 000 NOK. The awarded funds must be spent within 31 December 2017

Submitting the application: Candidates from GFI submit their application to Research Coordinator Friederike Hoffmann Friederike.Hoffmann@uib.no

The application must include: Project description (purpose) max. 1 page ([use this form](#)) and Budget

Deadline: 05 January 2017

Søk om et forskningsprosjekt ved Senter for grunnforskning (CAS) for 2019/2020

Senter for grunnforskning (CAS) starter nå prosessen med å finne de beste forskningsprosjektene og gruppelederne for det akademiske året 2019/2020. Ett års ekstraordinær forskningstermin som gruppeleder ved Senter for grunnforskning er en enestående mulighet for forskere så vel som for hele forskningsmiljøet ved instituttet/institusjonen. CAS tilbyr en unik forskningsinfrastruktur og serviceplattform, inkludert leiligheter for tilreisende forskere, arrangementsstøtte, IT- og bibliotekstjenester. Gruppeleder har mulighet til å invitere internasjonale toppforskere innen sitt fagfelt til et lengre forskningsopphold ved CAS.

Søknadsfristen for første skisse er **16. januar 2017**.

Mer informasjon om Senter for grunnforskning og om utvelgelsesprosessen finnes på [våre nettsider](#)

Ledige stillinger

Stipendiat i havvindenergi ved GFI

Søknadsfrist 10. januar 2017. Her finner du [stillingsannonsen](#).

Forsker i storskala atmosfærisk dynamikk ved GFI

Søknadsfrist: 15. januar 2017. Her finner du [stillingsannonsen](#).

Permanent position as ecosystem modeler, Institute of Marine Research

Søknadsfrist 18. januar 2017. Her finner du [stillingsannonsen](#).

Forsker i regional klimamodellering ved GFI

Søknadsfrist: 31. januar 2017. Her finner du [stillingsannonsen](#).

Experienced scientist in climate modelling at NERSC

Søknadsfrist: 31. januar 2017. Her finner du [stillingsannonsen](#).

HMS, Personal, Velferd [HMS-portal](#) – [Avviksmelding](#) - [Trening](#) - [Velferdstilbud](#)

Geosopen: GFI's Social Hub

Geosopen is the umbrella for all social activities at GFI, where you can find updates and information for regular and one-off events. All activities, such as brewing, football, volleyball, Cake Tuesday, Dinner&Drinks, parties, and more, are run by dedicated students and colleagues at GFI who look forward to have you participate and contribute!

<https://geosopen.b.uib.no>

